

TATA TÓVÁROS TÁJHASZNÁLATÁNAK STABILITÁS VIZSGÁLATA

Szakdolgozatom célja volt egy komplex tájtörténeti kutatás készítése Tóvárosról, majd a stabil területhasználatok és a ma védett területek összevetése, illetve az egyes uradalmi területek stabilitás-vizsgálata. A kutatómunkám kitért az I. katonai felmérés óta fennmaradt utak stabilitására, és a városrész formálódásának ok-okozati következtetéseire is.

Megvizsgáltam Tóváros területét 1783-tól napjainkig, és arra következtetésre jutottam, hogy vannak részei a lehatárolásomnak, amiknek a területhasználata a felmérésem kezdete óta állandó, illetve legalább majd 70 éve. Ezekről a foltokról készítettem egy stabilitásról szóló tervlapot. Ezek után összevetettem azokkal a területekkel, amik jelenleg védettség alatt állnak. Ebből jól kimutatható volt, hogy azokon a területeken alakult ki “örök” gye-, szántó vagy erdőterület, amik védettség alá kerültek az évek során.

Megfigyeltem, melyek azok az utak, amik már az első katonai felmérés során is léteztek. Ezek után a régi és a mai Tóvárosi úthálózat állapotát összevetettem. Az elemzésem eredményeként arra a következtetésre jutottam, hogy a vizsgált területemen öt olyan út illetve utca található, amelyek megfelelnek ezeknek a feltételnek illetve jelentős szerepet játszottak a helyi közlekedésben. Ezek az utak jelentős része egy másik településhez való közlekedést biztosították, és a mai napig ezt a szerepet töltik be ugyanazon a nyomvonalon.

Összegzésként kijelenthető, hogy az uradalmi területek megfelelő képpen fennmaradtak, azoknak csak kis része pusztult el, vagy alakult át a városrész urbanizációs folyamatai alatt. Ezen kívül a megőrzésre érdemes területek, amik majd 250 éve stabil területhasználattal bírnak, védettség alá kerültek, így fenntartva a területek biodiverzitását. A lakóterületek terjedése a város fejlődésével tipikus módon változott, az utak illetve a vasúti megállók nagy szerepet játszottak ezek irányában.

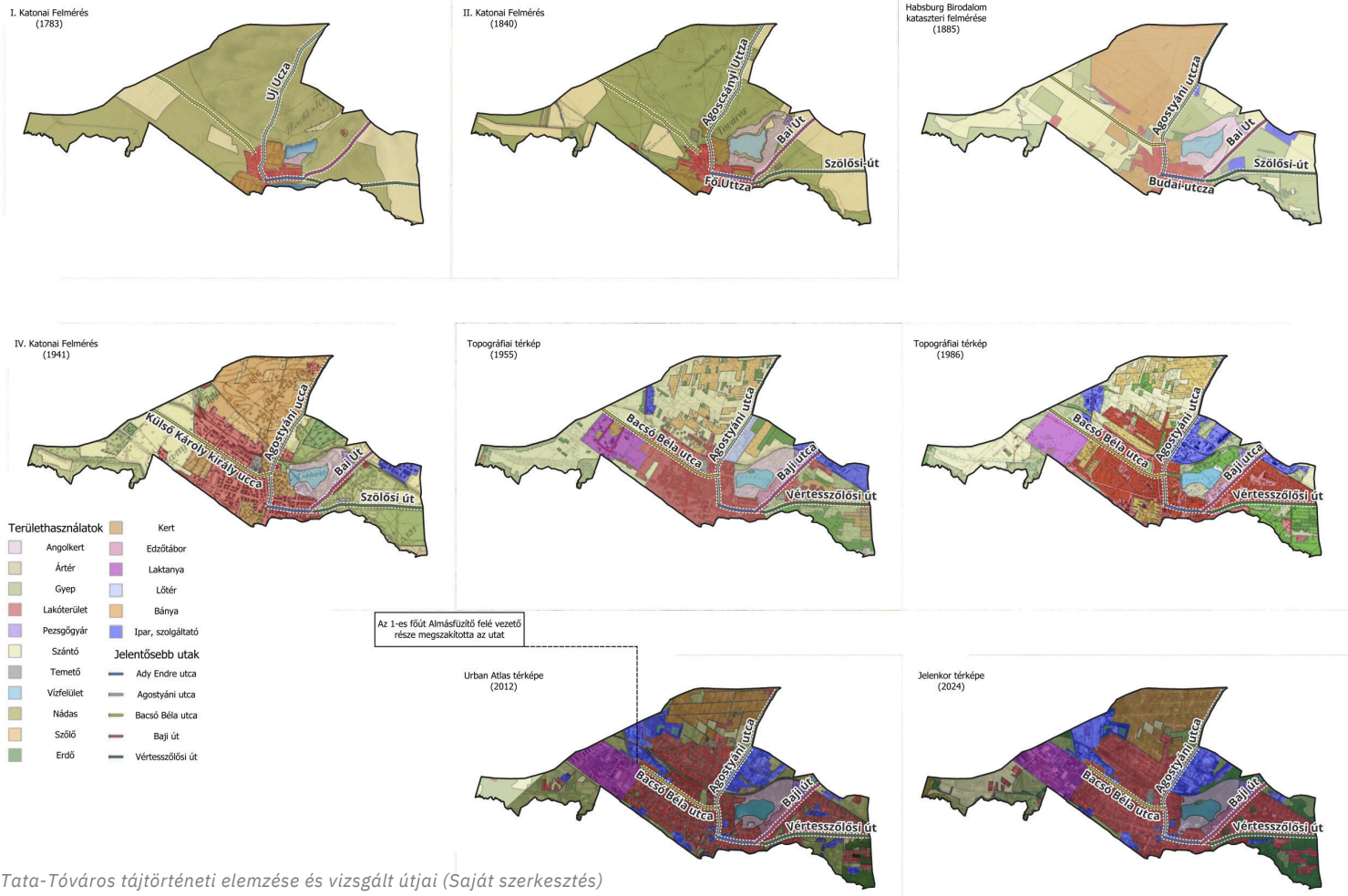
A pezsgőgyár épülete a 20. században (Forrás: pezsgogyar.com)

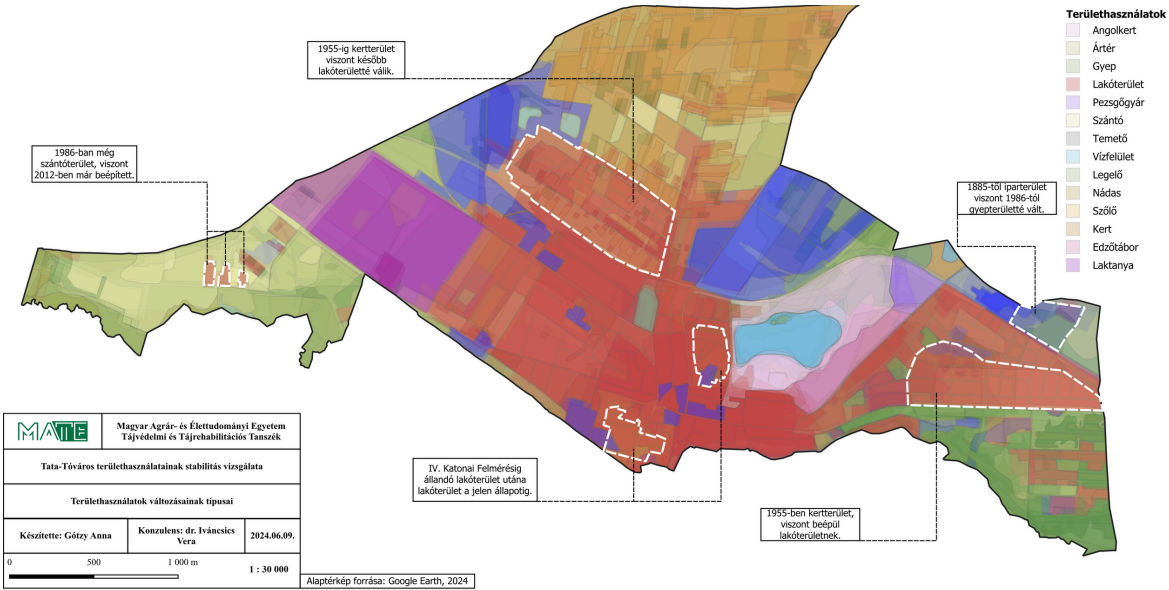
A pezsgőgyár ma (Saját fotó, 2024. Szeptember)

	2024	2012	1986	1955-60	1941	1885	1840	1783
Út neve	Ady Endre utca	Ady Endre utca	Ady Endre utca	Ady Endre utca	Esternály ucca	Budai utca	Fő Utca	Öregi Utca
Út típusa	Főút	Főút	Főút	Főút	-	Köcsút	II. rendű főút (Chaussée II. Klasse)	Közműves kocsiút
Út neve	Agostyáni út	Agostyáni út	Agostyáni út	Agostyáni utca, Agostyáni-út	Agostyáni utca	Agostyáni utca	Agostyáni Utca	Lj. Utca
Út típusa	Főút	Főút	Főút	Főút	-	Összekötőút (Verbindungs weg)	Nem karbantartott kocsiút (Nicht erhaltene Fahrwege)	Közműves kocsiút
Út neve	Bacsó Béla utca	Bacsó Béla utca	Bacsó Béla utca	Bacsó Béla utca	Külső Károlykirály utca	-	-	-
Út típusa	Főút	Főút	Főút	Főút	-	Köcsút (Chaussée weg)	Nem karbantartott kocsiút (Nicht erhaltene Fahrwege)	Közműves kocsiút
Út neve	Baji út	Baji út	Baji út	Baji út	Bai Ut	Bai Ut	Bai Ut	-
Út típusa	Köcsút	Köcsút	Köcsút	Főút	-	Összekötőút (Verbindungs weg)	Karbantrartott kocsiút (Erhaltene landwege)	Közműves kocsiút
Út neve	Vértesszőlősi út	Vértesszőlősi út	Vértesszőlősi út	Vértesszőlősi út	szőlősi út	Szőlősi-út	Szőlősi-út	-
Út típusa	Főút	Főút	Főút	Főút	-	Köcsút (Chaussée weg)	II. rendű főút (Chaussée II. Klasse)	Közműves kocsiút

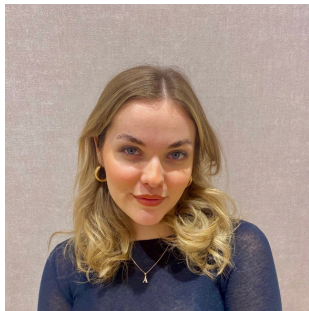
Főbb utak elnevezése és típus szerinti besorolása 1783-tól napjainkig (Saját szerkesztés)

Tata-Tóváros tájtörténeti elemzése és vizsgált útjai (Saját szerkesztés)

Tata-Tóváros területhasználatainak stabilitás vizsgálata (Saját szerkesztés)

GÓTZKY ANNA

gotzy.anna@gmail.com

KONZULENS: DR. IVÁNCICS VERA

TÁJVÉDELMI ÉS TÁJREHABILITÁCIÓS TANSZÉK

MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet